

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ

Кафедра публічно-правових дисциплін

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ АУДИТОРНОЇ ТА
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ
ПРАВО» ЗДОБУВАЧАМИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО**

Біла Церква – 2020

УДК 343

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри публічно-правових, протокол № 1 від 26.08.2020 р.

Розглянуто і схвалено методичною комісією факультету права та лінгвістики, протокол № 1 від 27.08.2020 р.

Розглянуто і схвалено методичною комісією Білоцерківського національного аграрного університету, протокол № 2 від 23.09.2020 р.

Сімакова С.І. Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінальне право» здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право /С.І. Сімакова - Біла Церква, 2020. – 62 с.

Укладач: Сімакова С.І., к.ю.н., доцент

Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінальне право» (загальна та особлива частини) здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право містять рекомендації до вивчення навчальної дисципліни, зміст, структуру навчальної дисципліни, критерії оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу до курсу (основну та додаткову), орієнтовний перелік запитань до підсумкового контролю.

Публікація призначена для підготовки здобувачами вищої освіти до виконання аудиторної, самостійної роботи, та до складання підсумкового контролю.

Рецензент: д.ю.н., доцент, Н.І. Бровко

© С.І. Сімакова

БНАУ

2020

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Компетентності (КС,ЗК).....	5
3. Результати навчання.....	7
4. Програма навчальної дисципліни	8
5. Структура початкової дисципліни.....	10
6. Зміст навчальної дисципліни	12
7. Самостійна робота	26
8. Рекомендована тематика індивідуальних завдань	30
9. Принципи і види контролю знань.....	36
10.Форми поточного та підсумкового контролю.....	36
11.Засоби оцінювання результатів навчання.....	37
12.Критерії оцінювання результатів навчання	37
13.Шкала оцінювання	38
14. Розподіл балів.....	38
15.Порядок оцінювання знань	38
16.Орієнтовний перелік запитань до заліку.....	40
17. Орієнтовний перелік запитань до іспиту	41
18.Методичне забезпечення.....	53
19.Рекомендована література	53
20.Інформаційні ресурси	60

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кримінальне право є однією з основних навчальних дисциплін, що передбачена для обов'язкового вивчення при підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» у всіх закладах вищої освіти в Україні. Засвоєння здобувачами вищої освіти матеріалу цієї дисципліни становить фундамент професійної підготовки юриста.

Навчальна дисципліна «Кримінальне процесуальне право» складається із Загальної та Особливої частин.

Під час вивчення цього курсу здобувачі вищої освіти повинні пам'ятати, що норми Загальної та Особливої частин кримінального права перебувають у нерозривному зв'язку. Загальна частина містить положення, які стосуються усіх злочинів, передбачених Особливою частиною, а саме: підстави кримінальної відповідальності, поняття злочину, відповідальність за закінчений і незакінчений злочин, співучасть у злочині, поняття та систему покарань, загальні засади призначення покарання, підстави та порядок застосування примусових заходів медичного та виховного характеру і т. ін. Особлива частина в її практичному застосуванні потребує при притягненні особи до кримінальної відповідальності за вчинений злочин досліджувати норми Загальної частини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальне право» є оволодіння здобувачами вищої освіти курсантами (слухачами):

- знанням завдань, функцій та принципів кримінального права;
- знанням загальних принципів та напрямків кримінальної політики України;
- знанням загального понятійного апарату кримінального права України;
- вмінням здійснювати систематизацію та пошук кримінально-правових норм;
- вмінням аналізувати юридичну літературу, в якій висвітлюються окремі положення кримінального права України;
- вмінням виявляти об'єктивні та суб'єктивні ознаки загального складу злочину та здійснювати кримінально-правову характеристику цих ознак в складах конкретних злочинів, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України;
- вмінням визначати підстави й форми реалізації кримінальної відповідальності та підстави застосування інших заходів кримінально-правового впливу;
- вмінням здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при вирішенні конкретних практичних завдань;
- навичками щодо правильного застосування загальних інститутів кримінального права при вирішенні практичних завдань;
- навичками щодо виявлення ознак злочину у вчиненому діянні, відмежування злочинів від інших правопорушень

Основними завданнями навчальної дисципліни «Кримінальне право» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань та умінь, необхідних у діяльності з розслідування, запобігання і профілактики злочинів. Вивчення кримінального права забезпечує систематизоване засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань про головні принципи, категорії, положення та інститути цієї галузі юридичних знань, навчання їх правильному орієнтуванню як в Загальній, так і Особливій частині чинного кримінального законодавства, набуття вміння застосовувати норми кримінального права, зокрема, здійснювати кримінально-правову характеристику об'єктивних та суб'єктивних ознак окремих складів злочинів, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України. Вивчення цього курсу повинне сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти поглядів на закон про кримінальну відповідальність як важливий засіб захисту людини, суспільства та держави від суспільно небезпечних посягань. Отримані при вивченні кримінального права знання і вміння необхідні для набуття навичок щодо здійснення процесу кваліфікації злочинів, у тому числі щодо розмежування окремих злочинів один від одного та відмежування злочинів від інших правопорушень, а також опанування ряду суміжних навчальних дисциплін (кримінології, криміналістики, кримінально-процесуального права, спецкурсів з кримінального права).

Міждисциплінарні зв'язки: Успішне вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право» не можливе без звернення до окремих положень інших юридичних та неюридичних дисциплін:

– **філософії** – при вивченні питань про свободу волі в кримінальному праві, співвідношення Загальної та Особливої частини кримінального права;

– **теорії держави та права** – для засвоєння понятійного апарату, єдиного для всіх юридичних наук, що є необхідною базою для вивчення галузевих правових дисциплін, у тому числі кримінального права. Зокрема при дослідженні принципів кримінального права, кримінально-правової норми, визначенні суспільних відносин;

– **конституційного права** – при визначенні спрямованості та змісту норм кримінального права.

2.КОМПЕТЕНТНОСТІ

Вивчення дисципліни «Кримінальне право» знаходиться у контексті оволодіння наступними компетентностями відповідно до зазначених в освітній програмі за спеціальністю 081 – Право:

Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування
-------------	---

	правових доктрин, принципів правових та політичних інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
Фахові	СК 2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
	СК 7 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
	СК 8 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
	СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
	СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
	СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни «Кримінальне право»	Метод оцінювання
PH 2	PH 2. Знати сутність кримінально-правових відносин	Ток-шоу
PH 3	PH 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	Ток-шоу
PH 4	PH 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	Ток-шоу
PH 5	PH 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	Займи позицію
PH 7	PH 7. Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	Акваріум
PH 8	PH 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.	Ток-шоу
PH 9	PH 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.	Панельна дискусія
PH 13	PH 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.	Панельна дискусія
PH 17	PH 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.	Навчаючи-вчуся
PH 18	PH 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національного кримінального права	Ток-шоу
PH 19	PH 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права	Ток-шоу

PH 20	PH 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів	Акваріум
-------	--	----------

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кримінальне право»

Загальна частина

Змістовий модуль 1.

Тема № 1: Поняття і система кримінального права

Тема № 2: Закон про кримінальну відповідальність

Тема № 3: Чинність закону про кримінальну відповідальність в просторі і часі

Тема № 4: Кримінальна відповідальність та її підстави

Змістовий модуль 2.

Тема № 5: Злочин та його види

Тема № 6: Склад злочину

Тема № 7: Об'єкт та предмет злочину

Тема № 8: Об'єктивна сторона злочину

Тема № 9: Суб'єкт злочину

Тема № 10: Суб'єктивна сторона злочину

Змістовий модуль 3.

Тема № 11: Стадії вчинення злочину

Тема № 12: Співучасть у злочині

Тема № 13: Повторність, сукупність та рецидив злочинів

Тема № 14: Обставини, що виключають суспільну небезпечність та протиправність (злочинність) діяння

Тема № 15: Звільнення від кримінальної відповідальності

Змістовий модуль 4.

Тема № 16: Кримінальне покарання та його види

Тема № 17: Призначення покарання

Тема № 18: Звільнення від покарання та його відбування

Тема № 19: Судимість, її погашення та зняття

Особлива частина

Змістовий модуль 1.

Тема № 1: Поняття Особливої частини Кримінального права, її система та значення. Наукові основи кваліфікації злочинів

Тема № 2: Злочини проти життя та здоров'я

Тема № 3: Злочини проти волі, честі та гідності особи

Тема № 4: Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Тема № 5: Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина

Змістовий модуль 2.

Тема № 6: Злочини проти власності

Тема № 7: Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Тема № 8: Злочини у сфері господарської діяльності

Тема № 9: Злочини проти довкілля

Тема № 10: Злочини проти громадської безпеки

Змістовий модуль 3.

Тема № 11: Злочини проти безпеки виробництва

Тема № 12: Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорт

Тема № 13: Злочини проти громадського порядку та моральності

Тема № 14: Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Тема № 15: Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Змістовий модуль 4.

Тема № 16: Злочини проти основ національної безпеки України

Тема № 17: Злочини у сфері охорони державної таємниці, держаних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Тема № 18: Злочини проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів

Тема № 19: Злочини проти правосуддя

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	Всього	у тому числі					всього	у тому числі					
		Л	П	Лб	Інд	СР		Л	п	Лб	Інд	СР	
<u>Загальна частина</u>													
Змістовий модуль 1													
Тема 1	6	2	2	-	-	2	1	1		-	-	-	
Тема 2	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 3	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-	
Тема 4	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 5	6	2	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-	
Разом за модуль 1	30	10	10	-	-	10	3	2	1	-	-	-	
Змістовий модуль 2													
Тема 6	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 7	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 8	6	2	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-	
Тема 9	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-	
Тема 10	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Разом за модуль 2	30	10	10	-	-	10	2	1	1	-	-	-	
Змістовний модуль 3													
Тема 10	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 11	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Тема 12	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-	
Тема 13	6	2	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-	
Тема 14	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-	
Тема 15	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Разом за модуль 3	32	10	10	-	-	12	3	1	2	-	-	-	
Змістовий модуль 4													
Тема 16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Тема 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
підсумковий контроль – залік (4 год.)						підсумковий контроль –							

<u>Особлива частина</u>												
Змістовий модуль 1												
Тема 1	6	2	2	-	-	2	1	1		-	-	-
Тема 2	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Тема 3	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 4	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Тема 5	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль 1	30	10	10	-	-	10	3	1	2	-	-	-
Змістовий модуль 2												
Тема 6	6	2	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-
Тема 7	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Тема 8	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 9	6	2	2	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Тема 10	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль 2	30	10	10	-	-	10	3	-	2	-	-	-
Змістовий модуль 3												
Тема 11	6	2	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-
Тема 12	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 13	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 14	4	2	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-
Тема 15	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль 3	24	10	4	-	-	10	2	1	1	-	-	-
Змістовий модуль 4												
Тема 16	2	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Тема 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 19	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Всього годин	2	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
підсумковий контроль – іспит (15 год.)							підсумковий контроль – залік (2 год.)					

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СР – самостійна робота.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Тема № 1. Поняття і система кримінального права (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття кримінального права, його предмет, метод та завдання.
2. Система кримінального права.
3. Поняття й система принципів кримінального права, їх значення для правотворчої та правозастосовчої діяльності.
4. Наука кримінального права, її предмет, завдання та методи.

Питання для самостійного опрацювання :

1. Метод кримінального права як галузі права.
2. Кримінальне право в системі юридичних знань.

Теми для рефератів, презентацій:

1. Кримінальна політика як засіб реалізації завдань кримінального права.
2. Механізм кримінально-правового регулювання.
3. Основні напрямки досліджень та завдання кримінально-правової науки на сучасному етапі розвитку.

Тема № 2. Закон про кримінальну відповідальність (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки закону про кримінальну відповідальність.
2. Завдання та функції закону про кримінальну відповідальність.
3. Структура Кримінального кодексу України
4. Структура кримінально-правової норми. Види диспозицій та санкцій.
5. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.

Тема № 3. Чинність закону про кримінальну відповідальність в просторі і часі (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Порядок набрання та втрати чинності законом про кримінальну відповідальність.
2. Дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
3. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.

4. Зміст принципів чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі.

5. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину, та особи, яка засуджена у вчиненні злочину.

Тема № 4. Кримінальна відповідальність та її підстави (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності.
2. Момент виникнення та припинення кримінальної відповідальності.
3. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
4. Філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила злочин.
5. Підстава кримінальної відповідальності.

Питання для самостійного опрацювання :

1. Значення для розуміння кримінальної відповідальності Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням МВС України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) від 27 жовтня 1999 р.
2. Наукові підходи до визначення моментів початку та припинення кримінальної відповідальності.

Теми для рефератів:

1. Наукові підходи до визначення кримінальної відповідальності.
2. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності.
3. Проблема «позитивної» кримінальної відповідальності.

Тема № 5. Злочин та його види (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття злочину та види (типи) його визначень.
2. Ознаки злочину.
3. Значення ч. 2 ст. 11 КК України для визначення злочину.
4. Класифікація злочинів та її значення.

Питання для самостійного опрацювання

1. Критерії відмежування злочинів від інших правопорушень.
2. Характер та ступінь суспільної небезпечності діяння.

Тема № 6. Склад злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття складу злочину та його елементів.
2. Обов'язкові та факультативні ознаки складу злочину.
3. Види складів злочину.
4. Склад злочину та кваліфікація злочинів.

Питання для самостійного опрацювання виступів:

1. Співвідношення понять «злочин» та «склад злочину».
2. Підстави (критерії) поділу складів злочину на види.

Теми для рефератів:

1. Склад злочину: юридична модель та наукова абстракція.
2. Форми (способи) описання суспільно небезпечного діяння в положеннях КК України.

Тема № 7. Об'єкт та предмет злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та значення об'єкта злочину.
2. Види (класифікація) об'єктів злочину.
3. Предмет злочину та його значення.
4. Відмінність об'єкта злочину від предмета.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Різноманітність існуючих позицій щодо визначення об'єкта злочину.
2. Визначення понять «предмет злочину», «предмет суспільних відносин» та «предмет злочинного впливу».

Тема № 8. Об'єктивна сторона злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони злочину .
2. Поділ ознак об'єктивної сторони на обов'язкові та факультативні.
3. Суспільно-небезпечне діяння, його ознаки та форми.
3. Суспільно небезпечні наслідки.
4. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням та суспільно небезпечними наслідками.

5. Факультативні ознаки об'єктивної сторони злочину (місце, час, обстановка, спосіб, знаряддя та засоби вчинення злочину), їх кримінально-правове значення.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Особливості кримінальної відповідальності за бездіяльність.
2. Значення причинного зв'язку як ознаки об'єктивної сторони при вчиненні злочину.
3. Відмінність між знаряддями вчинення злочину та засобами вчинення злочину, знарядь й засобів вчинення злочину – від предмета злочину.

Тема № 9. Суб'єкт злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки суб'єкта злочину.
2. Вчинення злочину фізичною особою як ознака суб'єкта злочину.
3. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.
4. Осудність як ознака суб'єкта злочину. Її інтелектуальний та вольовий моменти.
5. Спеціальний суб'єкт злочину.

Тема № 10. Суб'єктивна сторона злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони злочину. Її значення.
2. Поняття та форми вини. Зміст, сутність та ступінь вини.
3. Змішана (подвійна, складна) форма вини і її значення для кваліфікації злочину.
4. Помилка, її поняття та види і вплив на кримінальну відповідальність.

Тема № 11. Стадії вчинення злочину (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та види стадій вчинення злочину.
2. Поняття закінченого злочину. Визначення моменту закінчення злочину.
3. Поняття готування до злочину, його ознаки та види. Відмежування готування до злочину від виявлення умислу (наміру).
4. Поняття замаху на злочин та його ознаки. Відмежування замаху на злочин від готування до злочину та закінченого злочину.

5. Види замаху на злочин (закінчений та незакінчений).
6. Поняття добровільної відмови від доведення злочину до кінця, її ознаки та значення. Відмежування добровільної відмови від дійового каяття.

Тема № 12. Співучасть у злочині (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття та ознаки співучасті у злочині.
2. Види співучасників.
3. Поняття й види причетності до злочину, її кримінально-правова оцінка.
4. Форми співучасті у злочині за об'єктивними ознаками, їх значення
5. Форми співучасті у злочині за суб'єктивними ознаками, їх значення
6. Кримінальна відповідальність співучасників.
7. Особливості кримінальної відповідальності організаторів та учасників організованої чи злочинної організації.

Тема № 13. Повторність, сукупність та рецидив злочинів (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Множинність злочинів та її соціально-правова характеристика. Обставини, що визначають види множинності злочинів.
2. Одиначний злочин як структурний елемент множинності злочинів, його види:
  - 2.1) простий;
  - 2.2) ускладнений.
3. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву злочинів.

Тема № 14. Обставини, що виключають суспільну небезпечність та протиправність (злочинність) діяння (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, юридична природа та юридичне значення обставин, що виключають злочинність діяння.
2. Загальні ознаки обставин, що виключають злочинність діяння.
3. Класифікація обставин, що виключають злочинність діяння
4. Розмежування між собою обставин, що виключають злочинність діяння.
5. Обґрунтування відповідальності при перевищенні меж допустимої шкоди при наявності обставин, що виключають злочинність діяння.

Тема № 15. Звільнення від кримінальної відповідальності (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, підстави та правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності та її значення.
2. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із дійовим каяттям та у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
3. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
4. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
5. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
6. Амністія як вид звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема № 16. Кримінальне покарання та його види (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття покарання за кримінальним правом України, його ознаки.
2. Питання про мету покарання в науці кримінального права.
3. Поняття, ознаки та значення системи покарань.
4. Класифікація покарань.
5. Характеристика окремих видів покарань.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Теоретичне і практичне значення класифікації покарань.
2. Поняття «розмір» та «межа» покарання.
3. Цілі покарання і функції кримінального права.

Теми для рефератів:

1. Значення покарання у системі державних заходів впливу на злочинність.
2. Майнові покарання за КК України.
3. Смертна кара в системі покарань: за і проти.

Тема № 17. Призначення покарання (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття призначення покарання, його принципи.
2. Загальні засади призначення покарання, зміст їх критеріїв.
3. Значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання, їх види та характеристика.
4. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
5. Обчислення строків покарання.
6. Значення загальних засад призначення покарання.
7. Вплив на покарання, що призначається, обставин, що пом'якшують або обтяжують його.
8. Особливості призначення покарання за незакінчений злочин та злочин, вчинений у співучасті.
9. Особливості призначення покарання за сукупністю злочинів
10. Особливості призначення покарання за сукупністю вироків.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Врахування тяжкості вчиненого злочину та особи винного під час призначення покарання.
2. Призначення нового покарання особі, яка має невідбуте покарання за попереднім вирокком.

Теми для рефератів, презентацій:

1. Загальні засади призначення покарання.
2. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
3. Призначення покарання за сукупністю вироків.
4. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання.
5. Призначення покарання за незакінчений злочин.
6. Призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті.

Тема № 18. Звільнення від покарання та його відбування (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття звільнення від покарання та його відбування.
2. Види звільнення від покарання та його відбування.
3. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
4. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Тема № 19: Судимість, її погашення та зняття (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття судимості
2. Погашення судимості
3. Зняття судимості

Особлива частина

Тема № 1. Поняття Особливої частини Кримінального права, її система та значення. Наукові основи кваліфікації злочинів (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття Особливої частини кримінального права.
2. Специфіка Особливої частини кримінального права та її єдність і зв'язок із Загальною частиною.
3. Критерії поділу КК України на розділи та статті.
4. Види кримінально-правових норм.
5. Побудова кримінально-правових норм-заборон як основи Особливої частини кримінального права.
6. Співвідношення кримінально-правової норми та статті Особливої частини КК України.
7. Значення судової практики та узагальнень з окремих категорій кримінальних справ для правильного розуміння і застосування кримінально-правових норм.
8. Призначення Особливої частини в механізмі соціального контролю злочинності.

Тема № 2. Злочини проти життя та здоров'я (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, загальна характеристика, та види злочинів проти життя особи.
2. Поняття вбивства і його види.
3. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин, його види.
4. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання.
5. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Особливості суб'єктивних ознак цього злочину.
6. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.
7. Вбивство через необережність.
8. Доведення до самогубства та його форми.

Тема № 3. Злочини проти волі, честі та гідності особи (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів проти волі, честі та гідності особи.
2. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
3. Захоплення заручників.
4. Підміна дитини.
5. Торгівля людьми.
6. Експлуатація дітей.
7. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом.
8. Незаконне поміщення в психіатричний заклад.

Тема № 4. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.
2. Зґвалтування. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Особливості суб'єкта злочину.
3. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки зґвалтування.
4. Сексуальне насильство.

Тема № 5. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини і громадянина (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Види прав та свобод людини за міжнародним та внутрішнім законодавством.
2. Загальна характеристика та види злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
3. Характеристика основних складів злочинів проти політичних прав людини.
4. Характеристика основних складів злочинів проти культурних прав і свобод людини і громадянина.
5. Відмежування злочинів проти особистих прав і свобод від інших злочинних посягань на особу та її права та свободи.
6. Характеристика основних складів злочинів проти соціально-економічних прав людини.

Тема № 6. Злочини проти власності (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак крадіжки, кваліфікуючі ознаки злочину. Особливості способу вчинення злочину.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак грабежу, кваліфікуючі ознаки злочину.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак розбою, кваліфікуючі ознаки злочину.

Тема № 7. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
2. Кримінально-правовий аналіз «Зловживання владою або службовим становищем».
3. Кримінально-правовий аналіз «Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми».
4. Кримінально-правовий аналіз «Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу».

Тема № 8. Злочини у сфері господарської діяльності (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів у сфері господарської діяльності.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак злочинів у сфері господарської діяльності.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збуту підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї, кваліфікуючі ознаки злочину.
4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак контрабанди, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак ухилення від

сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, кваліфікуючі ознаки злочину.

Тема № 9: Злочини проти довкілля(Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти довкілля
2. Характеристика та особливості предмету злочинів проти довкілля

Тема № 10. Злочини проти громадської безпеки Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти громадської безпеки.
2. Характеристика та особливості предмету злочинів проти громадської безпеки.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак створення злочинної організації, кваліфікуючі ознаки злочину.
4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак бандитизму.
6. Поняття, ознаки та види злочинів пов'язаних з терористичною діяльністю.
7. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

Тема № 11: Злочини проти безпеки виробництва (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття і види злочинів проти безпеки виробництва
2. Злочини у сфері безпеки праці
3. Інші злочини у сфері безпеки виробництва

Тема № 12. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

2. Характеристика основних складів злочинів пов'язаних із порушенням діючих на транспорті правил.

3. Характеристика основних складів злочинів пов'язаних із пошкодженням чи знищенням транспортних засобів їх частин або комунікацій.

4. Характеристика основних складів злочинів пов'язаних із незаконним заволодінням або блокуванням транспортних засобів чи комунікацій.

5. Характеристика основних складів інших транспортних злочинів.

6. Характеристика основних складів злочинів пов'язаних із незаконним заволодінням або блокуванням транспортних засобів чи комунікацій.

7. Характеристика основних складів інших транспортних злочинів.

Тема № 13. Злочини проти громадського порядку та моральності (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності.

2. Характеристика основних складів злочинів проти громадського порядку.

3. Відмежування групового порушення громадського порядку від суміжних злочинів.

4. Відмежування масових заворушень від суміжних злочинів.

5. Відмежування хуліганства від суміжних злочинів та дрібного хуліганства.

6. Відмінність наруги над могилою від злочинів проти власності.

7. Відмінність нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури від суміжних злочинів.

Тема № 14. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

2. Характеристика та особливості предмету злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів,

кваліфікуючі ознаки злочину.

Питання для самостійного опрацювання :

1. Поняття великого та особливо великого розміру наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

2. Кількісні та якісні характеристики наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів і їх вплив на кваліфікацію деяких злочинів проти здоров'я населення.

3. Відмежування викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем від злочинів проти власності.

Теми для рефератів, презентацій;

1. Характеристика та особливості предмету злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення.

2. Питання кримінальної відповідальності за втягнення або примушування до вживання наркотичних засобів.

3. Відповідальність за вживання наркотичних засобів.

Тема № 15: Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів у сфері використання комп'ютерної техніки
2. Поняття і види злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема № 16: Злочини проти основ національної безпеки України. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Характеристика злочинів проти основ національної безпеки: поняття і види
2. Поняття і види злочинів проти основ національної безпеки України

Тема № 17. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
2. Види злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
3. Розголошення державної таємниці: характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.
4. Кримінально-правова характеристика незаконного переправлення осіб через державний кордон України.
5. Злочини проти порядку комплектування збройних сил України.

Тема № 18. Злочини проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак наруги над державними символами, кваліфікуюча ознака злочину.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак опору представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, кваліфікуючі ознаки злочину.
4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак втручання в діяльність працівника правоохоронного органу та посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.
6. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, кваліфікуючі ознаки злочину.
7. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак самоправства.
8. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак викрадення,

привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження, кваліфікуючі ознаки злочину.

Тема № 19. Злочини проти правосуддя. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти правосуддя.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак втручання в діяльність судових органів, кваліфікуючі ознаки злочину.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак завідомо незаконного затримання, приводу або арешту, кваліфікуючі ознаки злочину.
4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак примушування давати показання, кваліфікуючі ознаки злочину.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Загальна частина

Тема № 15. Звільнення від кримінальної відповідальності (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

7. Поняття, підстави та правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності та її значення.
8. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із дійовим каяттям та у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
9. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
10. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
11. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
12. Амністія як вид звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема № 16. Кримінальне покарання та його види (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

6. Поняття покарання за кримінальним правом України, його ознаки.
7. Питання про мету покарання в науці кримінального права. Мета покарання згідно з ч. 2 ст. 50 КК.
8. Поняття, ознаки та значення системи покарань.
9. Класифікація покарань.
10. Характеристика окремих видів покарань.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Теоретичне і практичне значення класифікації покарань.
2. Поняття «розмір» та «межа» покарання.
3. Цілі покарання і функції кримінального права.

Теми для рефератів:

1. Значення покарання у системі державних заходів впливу на злочинність.
2. Майнові покарання за КК України.
3. Смертна кара в системі покарань: за і проти.

Тема № 17. Призначення покарання (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

11. Поняття призначення покарання, його принципи.
12. Загальні засади призначення покарання, зміст їх критеріїв.
13. Значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують (і обтяжують покарання, їх види та характеристика.
14. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст. 69 КК).
15. Обчислення строків покарання.
16. Значення загальних засад призначення покарання.
17. Вплив на покарання, що призначається, обставин, що пом'якшують або обтяжують його.
18. Особливості призначення покарання за незакінчений злочин та злочин, вчинений у співучасті.
19. Особливості призначення покарання за сукупністю злочинів
20. Особливості призначення покарання за сукупністю вироків.

Питання для самостійного опрацювання:

3. Врахування тяжкості вчиненого злочину та особи винного під час призначення покарання.

4. Призначення нового покарання особі, яка має невідбуте покарання за попереднім вирокком.

Теми для рефератів:

7. Загальні засади призначення покарання.

8. Призначення покарання за сукупністю злочинів.

9. Призначення покарання за сукупністю вироків.

10. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання.

11. Призначення покарання за незакінчений злочин.

12. Призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті.

Тема № 18. Звільнення від покарання та його відбування (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

5. Поняття звільнення від покарання та його відбування.

6. Види звільнення від покарання та його відбування.

7. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

8. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Тема № 19: Судимість, її погашення та зняття (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

4. Поняття судимості

5. Погашення судимості

6. Зняття судимості

Особлива частина

Тема № 15: Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика злочинів у сфері використання комп'ютерної техніки
2. Поняття і види злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

**Тема № 16: Злочини проти основ національної безпеки України.
(Лекційне, семінарське заняття)**

Навчальні питання:

1. Характеристика злочинів проти основ національної безпеки: поняття і види.
2. Поняття і види злочинів проти основ національної безпеки України

**Тема № 17. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
(Лекційне, семінарське заняття)**

Навчальні питання:

1. Поняття злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
2. Види злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
3. Розголошення державної таємниці: характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.
4. Кримінально-правова характеристика незаконного переправлення осіб через державний кордон України.
5. Злочини проти порядку комплектування збройних сил України.

Тема № 18. Злочини проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак наруги над державними символами, кваліфікуюча ознака злочину.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак опору представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського

формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, кваліфікуючі ознаки злочину.

4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак втручання в діяльність працівника правоохоронного органу та посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, кваліфікуючі ознаки злочину.
6. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак самоуправства.
7. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження, кваліфікуючі ознаки злочину.
8. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

Тема № 19. Злочини проти правосуддя. (Лекційне, семінарське заняття)

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та види злочинів проти правосуддя.
2. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак втручання в діяльність судових органів, кваліфікуючі ознаки злочину.
3. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак завідомо незаконного затримання, приводу або арешту, кваліфікуючі ознаки злочину.
4. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності, кваліфікуючі ознаки злочину.
5. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак примушування давати показання, кваліфікуючі ознаки злочину.

8.РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Загальна частина

1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.
2. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.
3. Чинність кримінального закону у просторі. Місце вчинення злочину.
4. Чинність кримінального закону у часі. Зворотна дія кримінального

закону.

5. Поняття і ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.
6. Класифікація злочинів і її кримінально-правове значення.
7. Кримінальна відповідальність і її підстава.
8. Поняття, елементи та значення складу злочину. Види складів злочину.
9. Поняття, види і кримінально-правове значення об'єкта злочину.
10. Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони складу злочину.
11. Поняття, ознаки і значення причинного зв'язку у кримінальному праві.
12. Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Спеціальний суб'єкт злочину.
13. Поняття, критерії та кримінально-правове значення неосудності.
14. Обмежена осудність і її кримінально-правове значення.
15. Поняття і значення вини.
16. Форми вини. Злочини з двома формами вини.
17. Умисел і його види.
18. Необережність і її види. Випадок (казус) як невинне спричинення шкоди.
19. Злочинна самовпевненість. Її відмінність від непрямого умислу і злочинної недбалості.
20. Мотив, мета злочину та їх кримінально-правове значення.
21. Помилки: види та кримінально-правове значення.
22. Поняття та ознаки готування до злочину. Відмінність готування до злочину від виявлення наміру вчинити злочин і від замаху на злочин.
23. Поняття і ознаки замаху на злочин. Види замаху. Відмінність замаху від готування до злочину і закінченого злочину.
24. Поняття і види стадій умисного злочину. Закінчений злочин. Момент закінчення окремих видів злочинів і практичне значення правильності його встановлення.
25. Поняття і ознаки співучасті у злочині.
26. Види співучасників злочину. Екссес виконавця.
27. Відмінність пособника від виконавця, організатора та підбурювача до злочину.
28. Вчинення злочину групою осіб та групою осіб за попередньою змовою.
29. Вчинення злочину організованою групою.
30. Вчинення злочину злочинною організацією.
31. Добровільна відмова при незакінченому злочині, її відмінність від дійового каяття.
32. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників злочину.
33. Причетність до злочину та її види.
34. Поняття, ознаки і види (форми) множинності злочинів. Відмінність множинності від одиничного злочину і конкуренції кримінально-правових норм.
35. Повторність злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.
36. Сукупність злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.

37. Рецидив злочинів: поняття, види і кримінально-правове значення.
38. Необхідна оборона як обставина, що виключає злочинність діяння.
39. Уявна оборона як обставина, що виключає злочинність діяння.
40. Затримання особи, що вчинила злочин, як обставина, що виключає злочинність діяння.
41. Крайня необхідність як обставина, що виключає злочинність діяння.
42. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає злочинність діяння.
43. Діяння, пов'язане з ризиком, як обставина, що виключає злочинність діяння.
44. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння.
45. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації як обставина, що виключає злочинність діяння.
46. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.
47. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
48. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
49. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
50. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
51. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
52. Поняття, ознаки і мета покарання.
53. Поняття, ознаки і значення системи покарань.
54. Покарання, що можуть застосовуватись лише як основні, та їх характеристика.
55. Покарання, що можуть застосовуватись лише як додаткові, та їх характеристика.
56. Покарання, що можуть застосовуватись і як основні, і як додаткові, та їх характеристика.
57. Штраф як вид покарання за КК України.
58. Загальні засади призначення покарання.
59. Обставини, які пом'якшують покарання, та обставини, які обтяжують покарання.
60. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті.
61. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
62. Призначення покарання за сукупністю злочинів.
63. Призначення покарання за сукупністю вироків.

64. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності.
65. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
66. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
67. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
68. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
69. Звільнення від покарання за хворобою.
70. Поняття і правові наслідки судимості.
71. Припинення судимості.
72. Примусові заходи медичного характеру.
73. Спеціальна конфіскація як інший захід кримінально-правового характеру.
74. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Особлива частина

1. Поняття і система Особливої частини кримінального права України.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.
3. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.
4. Державна зрада. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.
5. Поняття та види вбивства.
6. Умисне вбивство двох або більше осіб.
7. Умисне вбивство, вчинене з особливою жорстокістю.
8. Умисне вбивство з корисливих мотивів. .
9. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання.
10. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
11. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.
12. Вбивство через необережність.
13. Доведення до самогубства.
14. Умисне тяжке тілесне ушкодження.
15. Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства та вбивства через необережність.
16. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження.
17. Умисне легке тілесне ушкодження, його види.
18. Умисні тяжкі тілесні ушкодження, спричинені при пом'якшуючих обставинах.
19. Побої та мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень.
20. Каткування.
21. Погроза вбивством.

22. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
23. Незаконне проведення абортів.
24. Залишення в небезпеці.
25. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.
26. Незаконне проведення дослідів над людиною.
27. Порухення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.
28. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
29. Захоплення заручників.
30. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини.
31. Згвалтування.
32. Фальсифікація виборчих документів, документів референдуму чи фальсифікація підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців.
33. Порухення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії.
34. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків.
35. Грубе порухення законодавства про працю. Грубе порухення угоди про працю.
36. Поняття і система злочинів проти власності.
37. Об'єкт та предмет злочинів проти власності.
38. Кваліфікуючі ознаки корисливих злочинів проти власності, пов'язаних з незаконним обертанням майна на користь винного або інших осіб.
39. Крадіжка.
40. Грабіж.
41. Розбій.
42. Вимагання.
43. Шахрайство.
44. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
45. Відмінність розбою від грабежу.
46. Відмінність розбою від вимагання.
47. Відмінність шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
48. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
49. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
50. Умисне знищення або пошкодження майна.
51. Погроза знищення майна.

52. Необережне знищення або пошкодження майна.
53. Порушення обов'язків щодо охорони майна.
54. Порушення недоторканності приватного життя.
55. Порушення авторського права і суміжних прав.
56. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача.

9.ПРИНЦИПИ І ВИДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контроль знань є складовою багатогранного навчального процесу в БНАУ і являє собою організацію зворотного зв'язку як засобу управління навчально-виховним процесом. Показники контролю знань здобувачів вищої освіти є основою для судження про результати навчання та для вирішення таких питань, як ступінь опанування навчальною програмою, переведення на наступний курс, призначення стипендії, випуск з ЗВО і видача диплому. Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремо взятого здобувача вищої освіти, академічної групи, курсу, факультету в цілому, а також робота викладацького складу.

За умови правильної організації контроль знань слугує навчальним, виховним, організаційним, розвиваючим, методичним та іншим цілям.

Контроль знань будується на таких основних принципах:

- перевірка й оцінка знань здобувачів вищої освіти повинна відображати рівень засвоєння знань та стимулювати студентів до досягнення нових успіхів;
- перевірку і оцінювання знань слід проводити систематично, планово, у нерозривному зв'язку з усім процесом навчання; послідовно з поступовим ускладненням завдань, змісту і методики;
- перевірка та оцінювання знань здійснюються з урахуванням індивідуальних особливостей і особистих успіхів кожного окремого здобувача вищої освіти;
- диференціація оцінок має здійснюватися за об'єктивними заздалегідь визначеними критеріями;
- оцінка знань здобувача вищої освіти повинна відповідати істинній якості й кількості засвоєних ним знань, вмінь і навичок.

Контроль знань з дисципліни закінчується іспитом та складається з двох блоків планових заходів:

- 1) поточний контроль знань здобувачів вищої освіти;
- 2) підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти.

10.ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Кримінальне право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні та практичні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру проводиться за трьома основними напрямками (об'єктами контролю):

- 1) систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- 2) виконання завдань для самостійного опрацювання;
- 3) виконання модульних завдань.

Результати оцінювання поточної роботи студента в семестрі є підставою для допуску його до складання іспиту.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється у формі іспиту.

11.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувачів вищої освіти в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному (семінарському) занятті здобувач вищої освіти отримує за виконані командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

12.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та

	докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

13. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		Іспит	Залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

14. Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива	10	30	10	40	10	100

кількість балів						
-----------------	--	--	--	--	--	--

15. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

за результатами вивчення дисципліни «Кримінально процесуальне право»

№ п/п	Об'єкти контролю	Кількість балів
1	Лекції	10 балів
1.1	Практичні заняття (семінарські заняття)	20 балів
1.2	Модульний контроль	20 балів
1.3	Іспит	30 балів
1.4	Самостійна робота	10 балів
1.5.	ІНДЗ	10 балів

Поточний контроль знань здобувача вищої освіти є невід'ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеня засвоєння програмного матеріалу. Поточний контроль роботи здобувача вищої освіти протягом семестру повинен: допомагати в організації його роботи; привчати здобувача вищої освіти до систематичного опрацювання матеріалу і підготовки до сприйняття наступних тем з програми навчальної дисципліни; виявити ступінь відповідальності здобувача вищої освіти та його ставлення до роботи, причини, що перешкоджають виконувати навчальну програму; стимулювати активність та інтерес здобувача вищої освіти у вивченні навчальної дисципліни; виявити обсяг, рівень і якість сприйняття здобувачем вищої освіти матеріалу, який вивчається; визначити недоліки й прогалини у знаннях та шляхи їх усунення; виявити рівень опанування навичками самостійної роботи.

Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру проводиться за трьома основними напрямками (об'єктами контролю): систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях; виконання завдань для самостійного опрацювання; виконання модульних завдань. Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти здійснюється в межах 100 балів. Результати оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти в семестрі є підставою для допуску його до складання іспиту.

16.ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ЗАЛКУ

Загальна частина

1. Поняття, завдання та система кримінального права. Наука кримінального права як галузь правознавства.
2. Кримінальне право та суміжні галузі права.
3. Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки та значення.
4. Структура закону про кримінальну відповідальність.
5. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.
6. Структура Кримінального кодексу України. Загальна та Особлива частини КК, їх єдність та взаємозв'язок.
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених на території України.
8. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених за межами України громадянами України або особами без громадянства, що постійно проживають в Україні.
9. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених за межами України іноземцями або особами без громадянства що не проживають постійно в Україні.
10. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину та особи, яка засуджена за вчинення злочину.
11. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.
12. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
13. Поняття злочину (формальне, матеріальне, формально-матеріальне, їх сутність).
14. Ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.
15. Класифікація злочинів.
16. Поняття кримінальної відповідальності.
17. Підстави кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
18. Поняття складу злочину та його ознаки.
19. Співвідношення злочину і складу злочину.
20. Види складів злочину.
21. Кваліфікація злочинів.
22. Поняття об'єкту злочину. Дискусія відносно об'єкту злочину у науці кримінального права.
23. Поняття предмету злочину та його місце в структурі складу злочину.
24. Класифікація (види) об'єктів злочину.
25. Поняття і значення об'єктивної сторони злочину.
26. Суспільно небезпечне діяння (дія чи бездіяльність).
27. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове

значення (злочини з матеріальними та формальними складами).

28. Причинний зв'язок в кримінальному праві та його значення.
29. Місце, час, обстановка, спосіб та засоби вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону.
30. Поняття суб'єкту злочину. Види суб'єктів злочину.
31. Спеціальний суб'єкт злочину.
32. Поняття неосудності її критерії . Наслідки визнання особи неосудною.
33. Відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння та її обґрунтування.
34. Поняття і значення суб'єктивної сторони злочину.
35. Поняття і значення вини в кримінальному праві. Форми вини в кримінальному праві, їх значення.
36. Умисел та його види.
37. Відмежування прямого умислу від непрямого. Особливості умислу в злочинах з формальним складом.
38. Необережність та її види.
39. Злочинна самовпевненість: її інтелектуальний та вольовий моменти. Відмежування самовпевненості від непрямого умислу.
40. Злочинна недбалість: її об'єктивний та суб'єктивний критерії, їх значення.
41. Змішана (подвійна, складна) форма вини, її значення для кваліфікації злочину.
42. Мотив та мета злочину як факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину.
43. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків. Його відмінність від злочинної недбалості.
44. Юридична помилка, її значення для кримінальної відповідальності.
45. Фактична помилка, її види та значення для кримінальної відповідальності.

17.ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

Загальна частина

1. Поняття, завдання та система кримінального права. Наука кримінального права як галузь правознавства.
2. Кримінальне право та суміжні галузі права.
3. Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки та значення.
4. Структура закону про кримінальну відповідальність.
5. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.

6. Структура Кримінального кодексу України. Загальна та Особлива частини КК, їх єдність та взаємозв'язок.

7. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених на території України.

8. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених за межами України громадянами України або особами без громадянства, що постійно проживають в Україні.

9. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо злочинів вчинених за межами України іноземцями або особами без громадянства що не проживають постійно в Україні.

10. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину та особи, яка засуджена за вчинення злочину.

11. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.

12. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.

13. Поняття злочину (формальне, матеріальне, формально-матеріальне, їх сутність).

14. Ознаки злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень.

15. Класифікація злочинів.

16. Поняття кримінальної відповідальності.

17. Підстави кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності.

18. Поняття складу злочину та його ознаки.

19. Співвідношення злочину і складу злочину.

20. Види складів злочину.

21. Кваліфікація злочинів.

22. Поняття об'єкту злочину. Дискусія відносно об'єкту злочину у науці кримінального права.

23. Поняття предмету злочину та його місце в структурі складу злочину.

24. Класифікація (види) об'єктів злочину.

25. Поняття і значення об'єктивної сторони злочину.

26. Суспільно небезпечне діяння (дія чи бездіяльність).

27. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення (злочини з матеріальними та формальними складами).

28. Причинний зв'язок в кримінальному праві та його значення.

29. Місце, час, обстановка, спосіб та засоби вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону.

30. Поняття суб'єкту злочину. Види суб'єктів злочину.

31. Поняття неосудності її критерії. Наслідки визнання особи неосудною.

32. Відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння та її обґрунтування.

33. Поняття і значення суб'єктивної сторони злочину.

34. Поняття і значення вини в кримінальному праві. Форми вини в кримінальному праві, їх значення.

35. Умисел та його види.
36. Відмежування прямого умислу від непрямого. Особливості умислу в злочинах з формальним складом.
37. Необережність та її види.
38. Злочинна самовпевненість: її інтелектуальний та вольовий моменти. Відмежування самовпевненості від непрямого умислу.
39. Злочинна недбалість: її об'єктивний та суб'єктивний критерії, їх значення.
40. Змішана (подвійна, складна) форма вини, її значення для кваліфікації злочину.
41. Мотив та мета злочину як факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину.
42. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків. Його відмінність від злочинної недбалості.
43. Юридична помилка, її значення для кримінальної відповідальності.
44. Фактична помилка, її види та значення для кримінальної відповідальності.
45. Поняття та види обставин, що виключають злочинність діяння.
46. Поняття необхідної оборони. Підстави необхідної оборони та її ознаки.
47. Перевищення меж необхідної оборони.
48. Уявна оборона. Відповідальність при уявній обороні.
49. Поняття та підстави затримання особи, що вчинила злочин. Ознаки правомірного затримання.
50. Поняття, підстави та ознаки крайньої необхідності.
51. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони та затримання злочинця.
52. Фізичний або психічний примус.
53. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає злочинність діяння.
54. Діяння, пов'язане з ризиком.
55. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
56. Поняття та види стадій вчинення злочину.
57. Готування до злочину та його види.
58. Відмежування готування до злочину від виявлення умислу. Відповідальність за готування до злочину.
59. Замах на злочин, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
60. Види замаху на злочин (закінчений та незакінчений). Непридатний замах та його види.
61. Поняття закінченого злочину. Момент закінчення злочину з матеріальним, формальним та усіченим складом.
62. Відмежування замаху на злочин від закінченого злочину та від готування до злочину.

63. Відповідальність за готування до злочину та замах на злочин.
64. Поняття добровільної відмови від доведення злочину до кінця, її ознаки.
65. Стадії вчинення злочину, на яких можлива добровільна відмова від злочину.
66. Дійове каяття. Його відмінність від добровільної відмови від доведення злочину до кінця.
67. Поняття, ознаки та значення співучасті в злочині.
68. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників злочину.
69. Спільність участі осіб у вчиненні злочину (зміст ознаки).
70. Форми співучасті.
71. Види співучасників та їх визначення в КК України.
72. Виконавці та співвиконавці злочину.
73. Організатор злочину.
74. Підбурювач до злочину. Способи підбурювання.
75. Пособник злочину. Відмінність пособництва від підбурювання.
76. Підстави та межі відповідальності співучасників.
77. Спеціальні питання відповідальності за співучасть.
78. Співучасть у злочинах із спеціальним суб'єктом. Посередня винність (виконання) як спеціальні питання відповідальності за співучасть.
79. Провокація злочину як спеціальне питання відповідальності за співучасть.
80. Ексцес виконавця. Види ексцесу.
81. Невдале підбурювання та пособництво і безнаслідкова співучасть як спеціальні питання відповідальності за співучасть.
82. Добровільна відмова співучасників. Відповідальність при добровільній відмові співучасників.
83. Поняття і види причетності до злочину (переховування, неповідомлення, попуск). Відповідальність за причетність до злочину.
84. Повторність, сукупність та рецидив злочинів як види множинності злочинів.
85. Одиничний злочин як структурний елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів.
86. Поняття сукупності злочинів та її ознаки.
87. Види сукупності злочинів.
88. Повторність як вид множинності злочинів. Види повторності.
89. Відмежування повторності від суміжних з нею понять.
90. Рецидив злочинів: поняття, ознаки, види.
91. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву злочинів.
92. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності.
93. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
94. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною

обстановки.

95. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із дійовим каяттям.

96. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.

97. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із примиренням винного з потерпілим.

98. Поняття покарання та його ознаки.

99. Мета покарання та її ознаки.

100. Поняття системи покарань за кримінальним правом. Система покарань за чинним законодавством про кримінальну відповідальність.

101. Види покарань за кримінальним правом.

102. Довічне позбавлення волі.

103. Позбавлення волі: поняття та зміст. Види та строки.

104. Виправні роботи як вид покарання: зміст, строки та види.

105. Громадські роботи як вид покарання.

106. Поняття та зміст позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

107. Штраф як вид покарання.

108. Арешт як вид покарання.

109. Конфіскації майна: поняття, зміст та її види.

110. Позбавлення військових, спеціальних звань, рангів, чинів, кваліфікаційних класів: зміст цього виду покарання, умови та порядок застосування.

111. Загальні засади призначення покарання.

112. Обставини, які пом'якшують покарання.

113. Обставини, які обтяжують покарання.

114. Призначення покарання за сукупністю злочинів.

115. Призначення покарання за сукупністю вироків.

116. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

117. Поняття звільнення від покарання та його відбування

118. Поняття звільнення від відбування покарання з випробуванням та його підстави.

119. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань у разі такого звільнення.

120. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням.

121. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.

122. Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку

123. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

124. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким видом покарання.

125. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

126. Звільнення від покарання за хворобою.

127. Звільнення від покарання на підставі Закону України про амністію або акту про помилування.

Особлива частина

1. Поняття, система та значення Особливої частини КК України.
2. Кваліфікація злочинів: поняття, механізм та її значення.
3. Злочини проти основ національної безпеки України, їх загальна характеристика.

4. Державна зрада (ст. 111 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

5. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст. 112 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Потерпілий від цього злочину.

6. Диверсія (ст. 113 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

7. Шпигунство (ст. 114 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

8. Поняття вбивства та його види (класифікація). Загальна характеристика.

9. Умисне вбивство двох або більше осіб (п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України), вчинене з особливою жорстокістю (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України), вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб (п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України).

10. Умисне вбивство малолітньої дитини або жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України), заручника або викраденої людини (п. 3 ч. 2 ст. 115 КК України), на замовлення (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).

11. Умисне вбивство з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України), з хуліганських мотивів (п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України), особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК України), з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості (п. 14 ч. 2 ст. 115 КК України).

12. Умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення (п. 9 ч. 2 ст. 115 КК України), поєднане з згвалтуванням або сексуальним насильством (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України), вчинене за попередньою змовою групою осіб (п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України), вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого ст.ст. 116-118 КК України (п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України).

13. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (ст. 116 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

14. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК

України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

15. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони, а також у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця (ст. 118 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Поняття необхідної оборони та затримання злочинця.

16. Вбивство через необережність (ст. 119 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

17. Доведення до самогубства (ст. 120 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

18. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Поняття тяжкого тілесного ушкодження.

19. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

20. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Ознаки легкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки.

21. Побой і мордування (ст. 126 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

22. Погроза вбивством (ст. 129 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

23. Незаконне проведення абортів або стерилізації (ст. 134 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

24. Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

25. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

26. Ненадання допомоги хворому медичним працівником (ст. 139 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

27. Порушення прав пацієнта (ст. 141 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

28. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини (ст. 143 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

29. Насильницьке донорство (ст. 144 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

30. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

31. Захоплення заручників (ст. 147 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

32. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини (ст. 149 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

33. Зґвалтування (ст. 152 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

34. Сексуальне насильство (ст. 153 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

35. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

36. Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

37. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (розділ V КК України), їх загальна характеристика.

38. Порушення недоторканості житла (ст. 162 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

39. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів (ст. 171 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

40. Грубе порушення законодавства про працю (ст. 172 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

41. Порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

42. Злочини проти власності (розділ VI КК України), їх загальна характеристика та види.

43. Крадіжка (ст. 185 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

44. Грабіж (ст. 186 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

45. Розбій (ст. 187 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

46. Вимагання (ст. 189 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

47. Шахрайство (ст. 190 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

48. Відмінність крадіжки від грабежу, грабежу від розбою, розбою від вимагання.

49. Характеристика кваліфікуючих ознак: повторність, вчинення злочину групою осіб, за попередньою змовою групою осіб, вчинення злочину організованою групою.

50. Характеристика кваліфікуючих ознак: проникнення у житло чи інше приміщення або сховище, заподіяння значної шкоди потерпілому, великий та

особливо великий розмір шкоди.

51. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст. 188-1 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

52. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки злочину.

53. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від шахрайства (ст. 190 КК України).

54. Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК України), необережне знищення або пошкодження майна (ст. 196 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

55. Порушення обов'язків щодо охорони майна (ст. 197 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

56. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст. 197-1 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

57. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом (ст. 198 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

58. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

59. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення (ст. 200 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

60. Контрабанда (ст. 201 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

61. Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва (ст. 203-1 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

62. Фіктивне підприємництво (ст. 205 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

63. Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

64. Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом (ст. 209 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

65. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

Кваліфікуючі ознаки.

66. Доведення до банкрутства (ст. 219 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

67. Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

68. Розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

69. Загальна характеристика злочинів проти довкілля.

70. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворювання населення (ст. 238 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

71. Незаконне полювання (ст. 248 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки

72. Створення злочинної організації (ст. 255 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

73. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (ст. 256 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

74. Бандитизм (ст. 257 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Відмежування банди від організованої групи.

75. Терористичний акт (ст. 258 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

76. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

77. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 262 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

78. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

79. Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

80. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

81. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства (ст. 279 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

82. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК

України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

83. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху (ст. 288 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

84. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

85. Групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак.

86. Масові заворушення (ст. 294 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

87. Хуліганство (ст. 296 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

88. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

89. Везення, виготовлення, збут і розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію, а також порнографічних предметів (ст.ст. 300, 301 КК України).

90. Створення або утримання місць розпусти і звідництво (ст. 302 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

91. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

92. Загальна характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

93. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

94. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

95. Втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

96. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

97. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця (ст. 343 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

98. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

99. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

100. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

101. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

102. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

103. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження (ст. 357 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

104. Загальна характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

105. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

106. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

107. Службова недбалість (ст. 367 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

108. Неправомірна вигода: загальна характеристика.

109. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

110. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

111. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України): характеристика об'єктивних та

суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

112. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

113. Порухення права на захист (ст. 374 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

114. Втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

115. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину (ст. 383 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

116. Завідомо неправдиве показання (ст. 384 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

117. Дії, що дезорганізують роботу в установах виконання покарань (ст. 392 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

118. Приховування злочину (ст. 396 КК України): характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак. Кваліфікуючі ознаки.

119. Загальна характеристика злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

120. Загальна характеристика злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

18.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Наповненість сайту дистанційного навчання БНАУ (MOODL) (<https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=904>).

19.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

(основна, допоміжна),), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб./за заг. ред. д-ра юрид. наук., проф. О. М. Литвинова; Литвинов О. М., Житний О. О., Клемпарський М. М. та ін. Харків: МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2016. 328 с.

2. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навч. посіб./за заг. ред. О. М. Литвинова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Константа, 2017. 448 с.

3. Кримінальне право України. (Загальна частина) : підручник/за заг. ред. О. М. Бандурки; А. М. Бабенко, Ю. А. Вапсва, В. К. Гришук та ін. Харків: Вид-

во ХНУВС, 2011. 378 с.

4. Кримінальне право України. (Особлива частина) : підручник/за заг. ред. О. М. Литвинова; наук. ред. серії О. М. Бандурка; А. В. Байлов, О. А. Васильєв, О. О. Житний, та ін. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 572 с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : Т. 1 : Загальна частина./Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 5-те вид., допов. Харків: Право, 2013. 376 с.

6. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : Т. 2 : Особлива частина/за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна; Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 5-те вид., допов. Харків: Право, 2013. 1040 с.

7. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник/за ред. М. І. Мельника, В. А. Климентя; Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко, М. І. Мельник та ін. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ: Атіка, 2009. 408 с.

8. Кримінальне право України. Загальна частина: Практикум : навч. посіб./І. П. Козаченко, О. М. Костенко, В. К. Матвійчук та ін. Київ: КНТ, 2006. 432 с.

9. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник/за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація; Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. 456 с.

10. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник/за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація; Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 4-е вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. 608 с.

11. Кримінальне право України: Практикум: Навч. посібник/за ред. С. С. Яценка Андрушко П. П., Шапченко С. Д. та ін. 2-е вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 592 с.

12. Гуторова Н. А. Уголовное право Украины. Особенная часть. Конспект лекций. Харьков: Одиссей, 2003. 320 с.

13. Житний О. О. Кримінальне право України: частина Загальна (у схемах та таблицях): навчальний посібник. Харків: Одійссей, 2008. 200 с.

14. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів. навч. посібник. Київ: Атіка, 2007. 592 с.

15. Лантінов Я. О. Основні склади злочинів : навч. посіб. для самост. підготов. Харків: НТМТ, 2009. 496 с.

16. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. Посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 704 с.

17. Попович В. М, Трачук П. А., Андрушко А. В., Логін С. В. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 256 с.

18. Постанови Пленуму Верховного Суду України у справах кримінальної спеціалізації. Харків: Константа, 2018. 320 с.

19. Уголовное право Украины. Общая часть : учебник/отв. ред. Е. Л. Стрельцов. Харьков. : Одиссей, 2009. 344 с.

20. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник

для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Атіка, 2004. 488 с.

21. Шульга А. М., Вапсва Ю. А., Павликівський В. І. Кримінальне право України : основні питання та відповіді : посібник. Харків: Майдан, 2009. 304 с.

Допоміжна

1. Андрушко П. П. Об'єкт кримінально-правової охорони, об'єкт злочину, об'єкт злочинного посягання та об'єкт злочинного впливу: основний зміст понять та їх співвідношення. *Адвокат*. 2011. № 12 (135). С. 3–10.

2. Баулін Ю. Кримінальне право як публічна галузь права. *Вісник Конституційного Суду України*. 2005. № 2. С. 83–85.

3. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності. Київ: Атіка, 2004. 296 с.

4. Борисов В. І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю. *Проблеми законності*. 2009. Вип. 100. С. 305–312.

5. Борисов В. І., Пашенко О. О. Питання закону про кримінальну відповідальність. *Питання боротьби із злочинністю*. Вип. 2006. С. 3-22.

6. Бурдін В. М. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні: Монографія. Київ: Атіка, 2004. 240 с.

7. Васильєв А. А. До питання про презумпцію осудності в кримінальному праві. *Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ*. 2004. Вип. 25. С. 182–186.

8. Васильєв А. А. Кримінальна відповідальність осіб з психічними розладами, що не виключають осудності. *Наук. вісн. Юрид. акад. Міністерства внутрішніх справ*. 2004. № 2 (15). С. 215–220.

9. Васильєв А. А. Психічні аномалії неповнолітніх та їх вплив на кримінальну відповідальність. *Наук. вісн. Юрид. акад. Міністерства внутрішніх справ*. 2003. № 3 (12). С. 271–276.

10. Вереща Р. В. Вина і склад злочину в кримінальному праві України: співвідношення понять. *Підприємництво, господарство і право*. 2004. № 2. С. 91-94.

11. Вереща Р. В. Проблеми вини в теорії кримінального права: навч. посіб. Київ: Атіка, 2005. 396 с.

12. Генрих Н. В. Предмет и метод уголовно-правового регулирования: история, теория и практика. Москва: Норма, 2011. 320 с.

13. Гізімчук С. В. Забезпечення основних прав та свобод неповнолітніх при застосуванні примусових заходів виховного характеру. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2004. Вип. 8. С. 37–40.

14. Голіна В. В. Судимість: монографія. Харків: «Харків юридичний», 2006. 384 с.

15. Голіна В. В., Ємельянов В. П., Петрик П. Т. Проблеми призначення покарання за злочини, вчинені неповнолітніми з психічними аномаліями. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2005. № 1. С. 84–89.

16. Грищук В. К. Загальний, родовий та безпосередні основні об'єкти злочинів проти життя і здоров'я людини. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ*. 2002. Вип. 1. С. 75–86.

17. Емельянов В. П. Понятие объекта преступления в уголовно-правовой науке. *Право і безпека*. 2002. № 4. С. 7–11.
18. Житний О. О. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2004. 152 с.
19. Карпушева І. Ю. Суспільно небезпечна дія у кримінальному праві України : монографія. Харків: НікаНова, 2012. 226 с.
20. Ковітіді О. Ф. Звільнення від кримінальної відповідальності за нормами Загальної частини КК України: навчальний посібник. Сімферополь: Квадронал, 2005. 224 с.
21. Коржанський М. Й. Предмет і об'єкт злочину: монографія. Донецьк: Юрид. акад. Мін-ва внутр. справ; Ліра ЛТД, 2005. 252 с.
22. Кудрявцев В. Н. Объективная сторона преступления. Москва. 1960.
23. Навроцький В. О. Состав злочину як програма кримінально-правової кваліфікації. *Юридический весник*. 2000. № 3. С. 117-121.
24. Орлов Ю. В. Мотив, як ознака суб'єктивної сторони складу злочину: сутність та питання доцільності законодавчого закріплення. *Право і безпека*. 2011. № 4. С. 116–120.
25. Савченко А. В. Состав злочину за кримінальним правом України та США. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. 2005. № 2. С. 31-41.
26. Тацій В. Новий Кримінальний кодекс України. *Право України*. 2001. № 7. С. 3–9.
27. Тер-Акопов А. А. Бездействие как форма преступного поведения. Москва, 1980.
28. Тихий В. П. Питання застосування норм Кримінального кодексу України щодо стадій злочину. *Законодавство України: Науково-практичні коментарі*. 2002. № 1, С. 69-73.
29. Трубников В. М. Нове про суб'єкт злочину. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. Спецвипуск. 2002. С. 110–117.
30. Трубников В. М., Васильев А. А. Формула вменяемости и формула невменяемости: их соотношение и значение для уголовной ответственности. *Право і безпека*. 2002. № 3. С. 96–103.
31. Трубников В. М. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. 2002. № 12. С. 73-81.
32. Трубников В. М. Новый взгляд на объект преступления. *Право і безпека*. 2002. № 1. С. 80-88.
33. Фріс П. Л. Питання вдосконалення кримінального законодавства України та сфери його застосування. *Юстиніан*. 2004. № 3. С. 19.
34. Шеховцова Л. І. Емоційний стан особи як факультативна ознака суб'єктивної сторони складу злочину: постановка проблеми. *Держава і право*. 2004. № 25. С. 497-302.

35. Шеховцова Л. І. Основні проблеми взаємодії емоційного стану особи, яка вчинила злочин, з іншими ознаками складу злочину. *Держава і право*. 2005. № 27. С. 528-533.
36. Ярмиш Н. М. Пасивний характер бездіяльності як одна з ознак об'єктивної сторони злочину. *Вісник НУВС*. 2000. № 12. С. 77-80.
37. Ярмиш Н. Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ). Харків: Право, 2003.
38. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 712 с.
39. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів: лекція. Х.: Право, 2016. 104 с.
40. Правові позиції Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо застосування законодавства у справах кримінальної юрисдикції. Х.: Одиссей, 2013. 448 с.
41. Сотула О. С. Кримінально-правова охорона життя людини у країнах романо-германської правової сім'ї: ретроспектива, компаративістика, моделювання. Х.: Видавець Іванченко І. С., 2015. 429 с.
42. Балабко В. В. Злочини проти життя та здоров'я особи: кримінальна відповідальність медичних працівників: монографія. Запоріжжя: Дніпровський металург, 2017. 287 с.
43. Торгівля людьми: соціально-психологічний аспекти: навч.-метод. посіб. для тренерів / кер. проекту: В. Бондаровська. Київ: Всеукр. громад. орг. «Розрада», 2011. 64 с.
44. Дудоров О.О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: [наук.-практ. пос.] МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ, ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. 352 с.
45. Світличний О. О., Хряпінський П. В. Кримінальна відповідальність за розбещення неповнолітніх. Дніпропетровськ: НГУ, 2014. 265 с.
46. Харь І. О. Теоретичні і прикладні проблеми суб'єкта злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина // *Юридична наука*. 2016. № 8. С. 96-129.
47. Готін О. М. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина: навч. посібник. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. 192 с.
48. Антонюк Н. О. Кримінально-правова охорона власності: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 514 с.
49. Гуня І. І., Куц В. М. Насильницькі злочини проти власності. Алчевськ: СПД Бондаренко С. О., 2013. 208 с.
50. Трепак В. М. Корупційні правопорушення: поняття, види та заходи протидії: навч. посіб. Київ: Атіка-Н, 2014. 335 с.
51. Тютюгін В.І. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб. Х.:

Право, 2014. 232 с.

52. Волинець Р. А. Проблеми конкретизації ознак предмета злочину у складах злочинів у сфері господарської діяльності // *Європейські перспективи*. 2014. № 3. С. 146-150.

53. Харь І. О. Суб'єкт злочинів у сфері господарської діяльності, передбачених статтями 21-212, 212-1, 213, 216, 218-1, 219, 220-1, 220-2, 222, 222-1, 223-1, 223-2, 224, 227, 229, 231-232, 232-1, 232-2, 233 КК України // *Юридична наука*. 2016. № 11. С. 73-104.

54. Шульга А. М. Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації: науково-практичне видання. Х.: НікаНова, 2012. 192 с.

55. Дудоров О. Відмежування злочинів проти довкілля від злочинів проти власності. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 3. С. 61-70.

56. Емельянов В. П., Иманлы М. Н., Рыжов И. Н. Уголовно-правовое противодействие терроризму: монография. Харьков: Право, 2014. 88 с.

57. Ковальчук В. П. Кримінально-правові засоби протидії створенню злочинної організації: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 224 с.

58. Крайник Г. С. Порівняльний аналіз кримінального законодавства України та деяких інших країн щодо відповідальності за злочини проти безпеки виробництва. *Форум права*. 2012. № 2. С. 384-388.

59. Набегов Р. В. Кримінально-правова характеристика необережних злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту: магістр. робота ... магістр : 12.00.08 / Р. В. Набегов. Х., 2013. 143 с.

60. Харь І. О. Суб'єкт злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. *Юридична наука*. 2017. № 2. С. 99-124.

61. Бояров В. І. Масові заворушення: особливості кваліфікації. *Часопис Академії адвокатури України*. 2014. Т. 7. №4 (25). С. 9-18.

62. Вереша Р. В. Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами (порівняльно-правовий аспект). *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. Т. 11 число 1 (29). С. 53-61.

63. Розслідування злочинів, вчинених на ґрунті нетерпимості. Навчально-практичний посібник / Колектив авторів. Київ. 2012. 167 с.

64. Харь І. О. Суб'єкт злочину у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення. *Юридична наука*. 2017. № 4. С.41-60.

65. Луцак О. О. Кримінальна відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, вчинені із залученням неповнолітніх та щодо неповнолітніх. К.: ХНУВС, 2014. 20 с.

66. Васильєв А. А., Пашнев Д. В. Особливості кваліфікації злочинів у сфері використання ЕОМ (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. *Вісник Кримінологічної асоціації України: збірник наукових праць*. Харків, 2013. С. 34-42.

67. Протидія кіберзлочинності в Україні: правові та організаційні засади: навч. посіб. Користін, В. М. Бутузов, В. В. Василевич та ін. Київ, 2012. 728 с.

68. Сичевський В. В. Науково-практичний коментар до Розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків: Право, 2016. 230 с.

69. Бурак М. В. Використання електронних платіжних систем для фінансування злочинів проти основ національної безпеки України. *Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України*. 2015. № 2 (76). С. 257-262.

70. Семенюк О. Вина як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони злочинів у сфері охорони державної таємниці. *Юридична Україна*. 2016. № 9/10 (165-166). С. 36-43.

71. Семенюк О. Об'єкт злочинів у сфері охорони державної таємниці. *Юридична Україна*. 2016. № 7/8 (163-164). С. 56-63.

72. Донченко О. І. Характеристика об'єкта злочинів проти авторитету органів місцевого самоврядування. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2012. № 4. С. 17-21.

73. Буряк К. М. Доцільність криміналізації суспільно небезпечних діянь проти журналістів. *Юридичний вісник*. 2015. № 4. С. 134-138.

74. Злочини проти правосуддя: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. І. Борисова, проф. В. І. Тютюгіна. Х. : Нац. юрид. акад. України, 2011. 155 с.

75. Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15.11.2012 № 223-1679/0/4-12 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1679740-12> (дата звернення: 02.10.2017).

76. Відповідальність за військові злочини: практ. посіб. / упоряд.: Ю. І. Руснак. Київ: Центр учб. літ., 2016. 263 с.

77. Карпенко М. І. Злочини проти встановленого порядку несення військової (військові злочини): наук.-метод. посіб. Харків: Право, 2016. 315 с.

78. Мохончук С. М. Юридичний склад найманства та його особливості в системі злочинів проти миру та безпеки людства. *Вісник академії правових наук України*. 2012. № 2. С. 227-236.

79. Мохончук С. М. Деякі питання кримінальної відповідальності посадових осіб за скоєння злочинів проти миру і безпеки людства. *Форум права*. 2013. № 1. С. 721-728.

20. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.12.2019).

2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 10.12.2019).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 10.12.2019).

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: закон України від 07.12.1984 № 8073-X // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 10.12.2019).

5. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.12.2019).

6. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 10.12.2019).

7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: закон України від 23.02.2006 № 3477-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення: 10.12.2019).

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення: закон України від 07.04.2011 № 3207-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3207-17> (дата звернення: 10.12.2019).

9. Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності: закон України від 15.04.2008 № 270-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270-17> (дата звернення: 10.12.2019).

10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності: закон України від 15.11.2011 № 4025-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4025-17> (дата звернення: 10.12.2019).

11. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.12.2019).

12. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18> (дата звернення: 10.12.2019).

13. Про боротьбу з тероризмом: закон України від 20.03.2003 № 638-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (дата звернення: 10.12.2019).

14. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення: 10.12.2019).

15. Про контррозвідувальну діяльність: закон України від 26.12.2002 № 374-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15> (дата звернення: 10.12.2019).

16. Про захист суспільної моралі: закон України від 20.11.2003 № 1296-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15> (дата звернення: 10.12.2019).

17. Про прокуратуру: закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 10.12.2019).

18. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 10.12.2019).

19. Про психіатричну допомогу: закон України від 22.02.2000 № 1489-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14> (дата звернення: 10.12.2019).

20. Про державний кордон України: закон України від 04.11.1991 № 1777-XII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12> (дата звернення: 10.12.2019).

21. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: закон України від 24.01.1995 № 20/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.12.2019).

22. Про затвердження Інструкції про порядок відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: наказ Міністерства оборони України від 18.05.2015 № 215 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0691-15> (дата звернення: 10.12.2019).

23. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 № 6 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95> (дата звернення: 10.12.2019).

24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність): рішення Конституційного Суду України від 26.06.2003 № 12-рп/2003 // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-99> (дата звернення: 10.12.2019).

25. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://www.rada.gov.ua/>
26. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
27. Офіційний сайт МВС України <https://mvs.gov.ua/>
28. Офіційний сайт Верховного Суду <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
29. Інформаційне агентство ЛІГАБізнесІнформ <https://www.liga.net/>
30. Єдиний державний реєстр судових рішень
<http://www.reyestr.court.gov.ua/>
31. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
32. Юридична бібліотека <http://www.pravo.biz.ua/>